

שיאריהת ישראל

דברי תורה וסיפורים מרבינו

הרה"ק רבי ישראל דוב בער מווילעדניק וצוק"ל

י"ל ע"י מוסדות 'שאריהת ישראל' ווילעדניק בעיר קאראסטין אוקריינא

גיליון ל"א
פרשת ואתחנן
תשפ"ב

אור השבת

ליקוטים מדברי רבינו בעניני שבת קודש

יש שרוצים לעשות תיקון לעונותם הנ"ל, ואינם מדברים בשבת רק בלשון הקודש, ובאמת בוודאי ראוי ונכון הדבר, כמו שכתוב (ישעיה נח יג) 'ממצוא חפציו ודבר דבר', שלא יהא דיבורך של שבת כדיבורך של חול (שבת קיג), אך עכ"ז לא כל הרוצה ליטול [את השם יבוא ויטול] וכו' (ברכות טז), ועל דרך זה הוא גם כן בחינת דיבור של שבת נקרא אף בכל לשון, רק שיהיה דיבור של קדושה בחינת שבת, 'לא יהא כדיבורך של חול' שחול נקרא בחינת יש וגבול, כמו שכתוב (ירמיה ה כב) 'אשר שמתי חול גבול לים וכו', ובחינת שבת הוא בחינת קדושה למעלה מבחינת הגבול, נחלה בלי מצרים (שבת קיח), רק גדולי הנפש אשר על ידם מתעלים העולמות כדיבורים, הם מדברים בלשון הקודש בשביל להעלות הדיבור, אבל מי שלא הגיע למדרגה זו ולא תיקן מעשיו וכפרט פגם הברית והלשון וכו' יכול להיות ח"ו נפילה ביותר וקטרוגין, ומעיינין בדינו ח"ו, ועל זה נאמר (תיקו"ז תיקון כג טס) 'בראשית - ירא בשת', צריך לירא ולהתבושש מקדושת השבת אם ראוי לקבלו.

(עמוד קצד)

אור הפרשה

דברי תורה מרבינו בתוספת ביאור בסוגריים מרובעות

'זהו הדברים האלה אשר אנוכי מצוך היום על לבבך, ושנתם לבניך וגו' (דברים ו-י)

אמרו רבותינו ז"ל (קידושין ל). 'כל המלמד את בן בנו תורה כאילו קבלה מהר סיני', ולהבין זה הלוא כל ישראל קבלו מהר סיני, כמו שכתוב (דברים כט יד) 'אשר ישנו פה וגו', וגם להבין מאמר רבותינו ז"ל (פנהרין יט) 'המלמד את בן חברו תורה כאילו ילדו', כי עיקר הציווי בתורה הוא 'ושנתם לבניך', וכשמלמד תורה לבן בנו הרי חיבה יתירה נודעת לו, שכשביל שמחבב את התורה עד שמלמדה גם לבן בנו, מעלה עליו כאילו קיבלה מהר סיני, פירוש כי ידוע מאמר רבותינו ז"ל (שבת פח). על הפסוק (אסתר ט כז) 'קיימו וקבלו', קיימו מה שקיבלו כבר, שאז קבלוה באונם מחמת שכפה עליהם הר כנגינת, והדר קבלוה ברצון, ומבואר במקום אחר שפירושו שקבלו ברצון למפרע, שגם הדורות שהיו עד אחשוורוש היו ג"כ בבחינת קבלה ברצון, רק שאז היה הרצון בהעלם.

והנה אמרו רז"ל על פסוק 'אשר אנוכי מצורך היום' כאילו היום נתנה, שבכל יום יהיו בעיניך כחדשים, ובכל יום מברכין נותן התורה, אך להיות בבחינת קבלה ברצון כמו בשעה שניתנה אין יכולים להיות ככל יום במדרגה זו ממש, אך מצד חיבה יתירה הנ"ל, כשמלמד גם את בן בנו תורה מעלהו הכתוב למדרגת קבלת התורה ברצון כמו שהיה בשעה שניתנה.

(עמוד קמח)

זמני כניסת ויציאת השבת

קאראסטין	אנטוורפן	לונדון	ניו יורק	בני ברק	ירושלים	
8:14	8:23	8:14	7:40	7:06	6:51	כניסת השבת
9:27	9:25	9:25	8:47	8:06	8:04	יציאת השבת
9:43	10:13	9:39	9:08	8:39	8:42	רבינו תם

אור ההלכה

פסקי הלכה קצרים בהלכות שבת

מוקצה

מותר לטלטל מוקצה ע"י טלטול בגופו, דהיינו שאינו אוהז את המוקצה בידיו אלא דוחפו בגופו [כגון ברגלו או במרפקו], ומותר לעשות כן אף לצורך המוקצה עצמו [ולדעת החזו"א אסור לצורך המוקצה עצמו].

כל זה הוא כשהטלטול בגופו אינו כדרך הטלטול בחול, אבל אם כן הוא הדרך לטלטלו תמיד - אין בזה היתר. ולכן משקפיים שנשברו בשבת [באופן שנעשה מוקצה] ועדיין לבוש בהם, או שנתקלקל שעונו ועדיין ענוד על ידו - אסור לו לטלטלו כן אף שהוא טלטול בגופו, לפי שכן הדרך לטלטלם.

המוצא מוקצה בכיסו בבגד שלבש מערב שבת, ינער את המוקצה במקום שמוצאו אם הדבר מתאפשר, ואם חושש שיאבד המוקצה או יתקלקל מותר לו לילך למקום המשתמר וינערנו שם.

וכל זה כשהמוקצה לא הונח בכיס הבגד בכוונה שישאר שם בשבת, אבל אם הונח בכוונה, אם הוא בכיס התפור בשפתיו לבגד [כמו כיס מכנסיים וכדו'] - הרי הכיס נעשה בסיס למוקצה ואסור להכניס ידיו לכיס אבל הבגד עצמו לא נעשה מוקצה, ואם מונח בכיס שהוא מעצם הבגד [כמו כיס חולצה וכדו'] - הבגד עצמו נעשה בסיס ואסור לטלטלו בשבת אף לאחר שניער את המוקצה.

פסקי ההלכות אינם אלא לעורר את לב המעיין

אור העבודה

פנינים מרדכי בעניני הדרכי עבודת ה'

'אז ימלא שחוק פיננו' (תהלים קכו ב)

אמר רבי יוחנן אסור לאדם למלא פיו שחוק בעולם הזה, שנאמר (תהלים קכו ב) 'אז ימלא שחוק פיננו', ולכאור' קשה הלוא ידוע שעצבות היא מדה גרועה מכל המדות, ודומה ממש לעבודה זרה (זוהר ח"ב רנה.), רק באמת לעבודת ה' צריך ב' הבחינות, בכיה וחדוה, רק שבעת בכיה גופא צריך להיות חרוה תקוע, ובעת חרוה צריך להיות בכיה תקוע במצפוני הלב, והנה ענין הבכיה על מה ולמה אין צריך ביאור רחב, כי ידוע לכל אחד נגעי לבבו בפרט ובכלל, רק שלזה צריך עצה איך אפשר להיות בחדוה גם כן וכו', וזהו 'אסור לאדם למלא פיו שחוק', היינו מי שהוא מקושר להצדיק יכול להיות בשמחה גם כן, שזאת העצה היעוצה שאחר המרירות ועצבוננו על עוצם ריחוקו, זאת ישיב אל לבו שבלתי ידה ממנו נדה, ובפרט ע"י התקשרותו לצדיק הדור בוודאי אי"ה יתוקן הכל, וזהו עצה עמוקה ליפטר מהעצבות.

(עמוד כה)

יומא דהילולא

י"ז אב - הרה"ק ר' אברהם מרדכי מפינטשוב ב"ר בנימין זאב יעקב זצ"ל
הרה"ק ר' שמואל מאפטא ב"ר נפתלי הירש תלמיד החוזה זצ"ל
הרה"ק ר' שלמה חיים מקוידנוב בהרה"ק ר' אהרן מלעכוויטש זצ"ל

י"ח אב - הרה"ק ר' צבי אריה בהרה"ק ר' מרדכי יוסף מזלטיפולי טשורטקוב זצ"ל

י"ט אב - הרה"ק ר' מנחם נחום מבויאן טרנוביץ בהרה"ק ר' יצחק זצ"ל
הרה"ק ר' שמעון שלום מאמשינוב בהרה"ק ר' מנחם זצ"ל

כ"א אב - הרה"ק ר' אלכסנדר סנדר מקאמרנא בהרה"ק ר' יצחק אייזיק זצ"ל
הרה"ק ר' דוד מזאבילטוב בהרה"ק ר' מנחם מנדל מקוסוב זצ"ל
הרה"ק ר' אהרן מבעלזא בהרה"ק ר' ישכר דב זצ"ל
הרה"ק ר' ישראל משה בהרה"ק ר' אברהם יעקב מסאדיגורה זצ"ל

כ"ב אב - הרה"ק ר' מאיר הגדול מפרימישלאן ב"ר יעקב זצ"ל
הרה"ק ר' יעקב דוד מפאשקאן בהרה"ק ר' משה יהודה לייב זצ"ל

אור הצדיקים

א מעשה פאר מלוח מלכה

לקראת יומא דהילולא של הרה"ק ר' אהרן מבעלזא זי"ע

חסיד למשנהו, ובין סתם עמך בית ישראל. את כולם אהב בכל ליבו, קירבם אליו ודאג למחסורם. עד כדי כך הגיעה רגישותו לנפש הישראלי באשר הוא, עד שכשהיה שומע בעיצומו של עריכת שולחנו הטהורה אשר לפני ד' - קול נער בוכה, היה מזדעזע ואומר בבהלה "א קינד וויינט!" "א קינד וויינט!" ("הרי ילד בוכה") ומורה לסובבים לברר את פשר בכייתו של העולל.

כן הורה למשמש שיהא זהיר בעת אשר מחלק את השריית לילדים, שלא יהא עם עצמות, למען לא יסכנו את הנערים הרכים. כל אברך או בחור אשר נכנס אל הקודש פנימה זכה להתעניינות אודות מצבו, תוך שהוא מראה לו פנים מסבירות, וכל כולו אומר השתתפות בצעריו של זולתו.

רגיל היה הרבי לומר, כאשר יש לכם רמב"ם מוקשה, אתם עמלים ויגיעים לישבו - גם כאשר רואים תמיהה על הנהגה של יהודי מצוה לחפש אפילו בעמל רב לימוד זכות כדי לתרצו. כמה אופייני היה לו כשהביאו לו לטעום ממאכלי השבת התבטא ואמר, חסידים הראשונים אהבו הרבה לפלל חריף. היום עקב חולשת הדור צריכים להעדיף במקום הפלפל חריף, הרבה סוכר כי זקוקים כעת להמתיק את המרירות.

סיפר משמשו בקודש הרה"ח ר' מרדכי וובר שליט"א: "סיפר לי הגה"ק מפאפא זצ"ל מה שסיפר לו הקדוש ר' משה הי"ד בנו של הרבי: "כל העולם חושב שאבי חלש בגלל שאינו אוכל ואינו ישן. אך האמת היא, שבכל מצוה שהולך לעשות הוא עובר על כל שיטות הראשונים והאחרונים השייכים למצוה זו ולכן הוא נחלש כ"כ."

כמו"כ סיפר ר' מרדכי: "עוד לפני המלחמה עבר ניתוח על עיניו הטהורות. בעין אחד לא ראה בכלל, ובשניה אסרו לו ללמוד וגם קוויטל אסור היה לו לקרוא. ממילא, כל לימוד התורה שלו היה בע"פ. אחר שבירך ברכות התורה, בקש מאיתנו שנכניס לו את המסכת שרצה ללמוד על השולחן. עמדנו ליד הדלת ושמענו אותו אומר ברכות התורה בצורה שאיני מסוגל << המשך בעמוד ד'

אויגען" (כבר שנים ארוכות, המלאכים לא ראו דוגמתו לפני עיניהם).

סיפר משמשו של רבינו, שעמד עליו לשרתו בשהותו מונקאטש - בתקופת מלחמת העולם הראשונה כשחצר הקודש עקרה מבעלזא וקבעה את משכנה לתקופת מה במונקאטש - שכשהיה מלווה את מרן בחזרתו מה"טיש" של מרן מהרי"ד, היתה הדרך לביתו אורכת כשעתיים (!), לפי שמרן היה מאריך את הילוכו בסמטאות מרוחקות ובלבד שלא ללכת במקום שהיו בו אנשים. כשהבחינו בפתחו של רחוב

שאנשים הולכים בו, היו פונים לרחוב הבא וכן הלאה.

כן העיד, שבהליכתו ברחוב היה מרן אפוף בשרעפיו ולא הבחין כלל בנעשה עמו. לא אחת, נפלו נעליו מרגליו ולא הבחין בכך והיה על המשמש לתת דעתו גם לזאת. תא שמע, שעל אף שהיה שקוע בעניניו עד שלא שת לבו לנעשה עמו, ולמרות זאת נמנע מלעבור ברחוב שיש בו אנשים...

אחד המעלות שהתפרסם בהם ביותר הרבי זי"ע היא מידת אהבת ישראל שבערה בקרבו לכל אשר בשם ישראל יכונה מגדול ועד קטן. הרבי זי"ע היה יחיד מומחה בעמוד הקשורה למידת "אהבת ישראל". וברוב אהבתו את בניו של מקום, לא הבחין בין

אלפים ורבבות יהודים יציינו בכ"א אב את יומא דהילולא קדישא של האי רעיא מהימנא, קדוש ישראל ותפארתו, אוהבם של ישראל, המנורה הטהורה, מרן רבי אהרן מבעלזא זי"ע. ספרים עבי כרס ניתן לכתוב אודות צדקותו וקדושתו הנשגבה של האי שרף ורעיא מהימנא שהשפיע מהודו וזיו קדושתו לבני הדור האחרון, ורבים המה אשר נושעו על ידו. ביריעה שלפנינו נביא בזה מבחר עובדות וסיפורים כפי שסיפרו וותיקי החסידים והמשמשים בקודש שזכו להינות מאורו הבהיר ולשהות במחיצתו הק'.

עודנו בקטנותו כבר ניכרו עליו גינוני קדושה עילאיים. קדוש יאמר לו. זקני החסידים סיפרו, כי כאשר נולד ונתמלא הבית אורה, התבטא זקה"ק מרן מהר"י מבעלזא זי"ע: "ער וועט זיין גרויס, און גרויס, און קיינער וועט אוס נישט באגרייפן" - "הוא יהיה גדול מאד ואף אחד לא יוכל להשיג רום ערכו".

כך גם קדושי עליון שהכירוהו משחר נעוריו והסתופפו בצלו עד אחרית ימיו, מאשר חזו למדו ומחיצתו היתה להם אדמת קודש שיראו מגשת אליה, עד כי עמדו והתפלאו: הכיצד מצליחה נשמה קדושה וגבוהה כל כך, לשכון בתוך גוף צנום וקטן כל כך...

גם אביו הקדוש, שמרן מהר"א זי"ע העיד עליו שהיה מלאך, התבטא עליו שהוא אינו מבין אותו ואת דרכו... הלא אדירי תורה ומופלגי יראה, שנמנו על זקני החסידים והמה שראו הנהגות אביו וזקנו כן תמהו על עוצם קדושתו המופלגת, כהתבטאותו המפורסמת של הגאון מטרנאנפול זצ"ל: "זה לי הרבי השלישי שאני נוסע אליו והנני מרגיש אצלו כמו שחשתי בבואי לפני זקנו. תתמהו ותשאלו, הא כיצד?! אומר לכם: וכי מה הבדל יש ביניהם... ההיפך, אצלו אפשר למשש את הקדושה בידים יותר מאשר אצל אביו וזקנו..."

ואיך רשפו גצים מלשונו של הגה"ק רבי שלום משאץ זי"ע, כשהתבטא אודות רבינו זי"ע: "שוין לאנגע יאהרן, האבן די מלאכים נישט געהאט אזעלעכע פארן

אור הישועות

סיפורי ישועות ומופתים מרכיניו

✽ 'דער וואס וועט נאר אנכאפן מיין קלאמקע וועט געהאלפן ווערן' ✽

[מי שרק יגע בידית דלתי יושע]

ציוה עליהם רבינו שימתינו אצלו עד לאחר יום השבת ואז יכנסו אליו שנית.

עתה גבר רוגזו של הבעל ואמר לאשתו שאינו מסכים להישאר בוילעדניק בשום פנים ואופן, וחייבים הם לחזור מיד הביתה. אבל זוגתו לא רצתה לשמוע על שום נסיעה לפני שרבינו יברך אותה ויושיע אותה ממחלתה.

ובכתה ללא הרף עד שבעלה נתרצה לה. הבעל פיצה את העגלון בעשרה רובל נוספים והם נשארו בחצר רבינו עד לאחר השבת.

כשהגיעה השעה היעודה להיכנס אצל רבינו, תלש רבינו כמה זרדים מהמטאטא, חתך אותם לחתיכות דקות ומסרם לאשה ואמר לה: את פיסות הזרדים האלו תרתיחי במים, את המים תשתי וכך תבוא לך רפואה שלמה בעז"ה. ואתה, פנה רבינו אל הבעל, מעמדך יתנשא בקרוב, והיה תהיה לגביר עצום.

כמובן שכדברי רבינו כן היה, תוך כמה ימים הבריאה האשה לחלוטין, והאיש הלך וגדול מיום ליום עד שעלה רכשו למאות אלפי רובל כהבטחת הצדיק.

בעיר האמליע התגורר עשיר מפורסם שהונו נאמד במאות אלפי רובל, אבל עושרו לא בא לא מירושה או ממתנה, אלא מברכתו של רבינו זי"ע. ומעשה שהיה כך היה.

אדם זה היה עני מרוד, וגם באמונת צדיקים לא נתברך. פעם חלתה אשתו במחלה קשה בראשה, וכל הרופאים ניסו לרפאותה בתרופות וסמים שונים אך ללא הועיל.

שמעה האשה כי בוילעדניק דר צדיק גדול שעוזר וסומך ומברך לכל מאן דבעי, וביקשה מבעלה שיסע איתה אל הצדיק, הבעל מיאן להוציא את שארית כספו לנסיעה זו. אבל אשתו הפצירה בו שוב ושוב, ולא הרפתה ממנו עד שנאלץ לשכור בעל עגלה ולנסוע עמה אל רבינו.

כשהגיעו לבית רבינו בוילעדניק נוכחו לראות שהצדיק לבוש בבגדים פשוטים וזולים, ואף ביתו מתנהל בפשטות ובצניעות גדולה. החליט האיש שאין לו מה לחפש במקום זה ורצה לחזור לעירו. אבל גם הפעם גברו עליו תחנוני אשתו שביקשה ממנו שלא יעזוב את הצדיק עד שיקבל ברכה ממנו לרפואה שלמה.

נכנסו השניים אל חדר רבינו וביקשו ממנו ברכה ועזרה,

<< המשך מעמוד ג'

לתאר. לקח בידי את הגמרא וניגן לעצמו למשל, "מסכת ברכות" כך עבר על כל המסכתא בע"פ. כשגמר, אמר כדי לא לבייש את הספר שנקרא איתו כמה שורות...

הגה"ק השפע חיים מצאנו זצוק"ל כשהתגורר בארה"ב התעוררה לו שאלה בהלכות בית הכנסת. שלח את השאלה לרבי. שאלוהו מקורביו, מדוע לא שואל את גדולי הפוסקים ופונה לבעלזער רוב דוקא? ענה הרבי: כזו קדושה ששורה עליו יכולה לשרות רק על גאון הגאונים.

גאון אדיר במידות טובות היה הרבי זי"ע. לפנינו עובדה מעניינת אותה

שח הגה"צ מנאראל זצ"ל. היה זה בשבת הראשונה שהגיע לארה"ק לימים נוראים של שנת תש"ט, היתה זו הנסיעה הראשונה אחר המלחמה של חסידי בעלזא לשהות במחיצת הרבי. בליל 'שבת סליחות' בעת עריכת השולחן, הבחינו ששיעול תקף את הרבי, אולם המשיך את עריכת השולחן כסדרו. אחר הטיש שאל הרבי את המשמש, אם כל הציבור הלך לביתו ואז ביקש שיומינו רופא. הרופא הגיע והחדר היה חשוך. הרבי הורה לו להדליק את האור. הרופא בדק את גרונו והוציא עצם של דג ארוכה. שאלו הרופא כמה זמן העצם היתה תקועה בגרון. הרבי עשה חשבון ששעה וחצי. צעק הרופא

וכיצד הרבי הבלוג על יסוריו?? השיב הרבי: "הגיעו כאן אורחים חשובים מרחוק, וכי יכולתי לגרום להם עגמת נפש?!"

פעם התבטא בשם אביו, כשבאה ליהודי הזדמנות לפגוע בחברו ולומר לו מילות קנטור והוא מתאפק - הדבר נחשב בשמים כאילו צם פ"ד תעניות! הוסיף הרבי, כך אמר אבי בדור שלפני החורבן. כיום, שהעולם שבור ורצוף אחרי החורבן כשאחד מתאפק לא לפגוע בחברו הרי זה פי ארבע מפ"ד תעניות!

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, אמן.

מי שיש באמתחתו דברי תורה, סיפורים או עובדות מרכיניו הק', נשמח אם ישלחם אלינו y0527173945@gmail.com